

ATD Vierde Wereld in België

Samen opkomen voor ieders waardigheid
All Together for Dignity – Agir Tous pour la Dignité

'We steunden elkaar en gaven elkaar kracht'

Voor veel leden van ATD Vierde Wereld is het dagelijks leven een voortdurende beproeving: geen werk, een onleefbare woning, soms zelfs niet als gezin samen kunnen blijven. Toch vinden ze de kracht om de handen uit de mouwen te steken en zich tegen de armoede te verzetten.

Anderen zoeken uit hoe ze hun werk kunnen combineren met hun gezinsleven en hun inzet als vrijwilliger. In een steeds drukkere samenleving is dat een hele uitdaging.

Mensen met een heel verschillende achtergrond zetten zich in België sinds meer dan 30 jaar samen in, overtuigd dat armoedebestrijding geen bij voorbaat verloren zaak is... als je maar je krachten verenigt.

Terugkijkend naar onze activiteiten in 2012, willen we deze inzet van mensen in de schijnwerper plaatsen, als teken, aanzet en uitnodiging naar anderen toe.

Totaal onverwacht was het overlijden van Yvette De Vuyst. Net als vele anderen had Yvette geen gemakkelijk leven. Net als anderen vond ze in ATD Vierde Wereld een plaats en mensen om haar leven richting te geven, om van de wereld een zinvolle en vredige plaats te maken. Sinds een jaar was ze lid van het Nationaal Coördinatieteam van ATD Vierde Wereld in België.

Net als Yvette, wachten nog velen op mensen naast hen om samen het beste van zichzelf te investeren in een toekomst voor allen.

Herman Van Breen, Gilles Michaux, Cécile Van de Putte en Thibault Dauchet
Nationaal Coördinatieteam

"We hebben volgehouden, ondanks de aanhoudende moeilijkheden van het leven. We steunden elkaar en gaven elkaar kracht. De ander moest slagen en we moedigden hem ertoe aan.

We hebben getoond waartoe we in staat zijn: we hebben onze moed getoond, onze kracht, ons doorzettingsvermogen. We wilden absoluut onze boodschap doorgeven: tonen dat we niet onder elkaar zitten te klagen, maar dat we vechten voor ieders waardigheid.

We hopen dat jullie deze boodschap naar anderen overbrengen. En dat jullie met ons opkomen opdat iedereen de middelen krijgt om zijn of haar capaciteiten te tonen, om zijn of haar kinderen op te voeden en hen gelukkig te maken."

Yvette De Vuyst, militante van de Vierde Wereld (1948-2012)

'Aan de universiteit wordt van alles geleerd, onderwezen en geschreven, maar een deel van de kennis ontsnapt aan de blik van de wetenschappers. Wat ik bijvoorbeeld heb geleerd in de Volksuniversiteit van de Vierde Wereld is het belang van het gezin.'

Ides Nicaise, professor KU Leuven, gast Volksuniversiteit september 2012

30 jaar Volksuniversiteit van de Vierde Wereld

Vieren en vooruitkijken

Ruim 30 jaar brengt de Volksuniversiteit mensen in armoede en groepen uit Vlaanderen samen. Een aanleiding voor de groep van ATD Vierde Wereld te Willebroek om de Volksuniversiteit te ontvangen in hun gemeentelijke feestzaal. Samen kozen ze het thema van september: *Een toekomst voor alle jongeren*. De aanwezige generaties deelden dezelfde zorg: degelijk werk en echte kansen voor alle jongeren, geen verspilling van talenten, hulpverleners die vanuit de ouders proberen te kijken naar de kinderen. Een feestelijke dag met diepgang en verbondenheid.

De vier grondslagen van de Volksuniversiteit

De gemeenteraadsverkiezingen en een veranderende wereld bepaalden in 2012 de verschillende ontmoetingen: van lokale voorbereidingen tot een Volksuniversiteit van Vierde Wereld in het Sociaal-Economisch Comité van Europa. Er werd nagedacht, geschreven, getuigd, herschreven en vertaald. De Volksuniversiteit is immers *een universitaire plaats*, waar we onze gedachten samen ordenen en vormen geven.

De *dialog* met elkaar en met gasten is een ander belangrijk kenmerk. We praten niet zomaar, we willen vooral dat er dingen veranderen. De deelname van medestanders en gasten vormt een wederzijdse leerschool: een gemeentesecretaris, een medewerker van het CAW en Samenlevingsopbouw, een stagiair sociaal werk, een Europese beleidsmedewerker... allen dragen een mogelijkheid tot verandering in zich.

Tot slot de twee laatste grondslagen: *vorming tot militant en vorming van een positieve identiteit*. Naar aanleiding van de Europese Volksuniversiteit van maart 2012, bracht het Europees team van ATD Vierde Wereld de documentaire 'Burgers' uit en publiceerde een rapport in meerdere talen met aanbevelingen, getuigenissen en voorbeeldacties. Militanten en medestanders uit Vlaanderen en Nederland werkten hieraan actief mee en waren fier deel te nemen aan deze grensoverschrijdende bijeenkomsten. (DVD en rapporten te bekomen via het secretariaat.)

Thema's in 2012

Januari: Ons thuis voelen in de wijk.

Februari: Onze inzet in onze wijk of gemeente (*Twee regionale volksuniversiteiten*).

Maart: Actief als burger voor een Europa zonder armoede en uitsluiting (*Europese volksuniversiteit*).

Maart: Stemrecht en gemeenteraadsverkiezingen 2012.

April: Angst overwinnen en toegang tot basisrechten.

Mei: *Nationale gezinsdag aan zee*.

Juni: Angst overwinnen. Stille doorbreken. Zoeken naar vrede.

September: Een toekomst voor alle jongeren – 30 jaar Volksuniversiteit in Vlaanderen.

November: Samen de wereld sparen.

Jongeren uit 7 Europese landen deden mee aan de studieweek in Boedapest, georganiseerd door de Raad van Europa in samenwerking met ATD Vierde Wereld.

Jongeren willen actief meedoen

Dynamo, de Europese jongerendynamiek van ATD Vierde Wereld, werkte in 2012 intensief rond 'actieve deelname'. Wat is er nodig om te zorgen dat jongeren werkelijk meedoen in de samenleving en dat hun deelname erkend wordt? Jongeren met heel verschillende achtergronden deelden levenservaringen en verwachtingen. Vaak ontdekken ze dat ze dezelfde moeilijkheden tegenkomen, maar ook dezelfde hoop en verlangens koesteren. Dit geeft hen kracht om zich samen in te zetten. Vertrekken vanuit de ervaringen van de jongeren zelf is noodzakelijk. Daarom is het heel belangrijk de tijd te nemen om hen persoonlijk, thuis in hun eigen omgeving, te leren kennen, zodat ieder werkelijk zijn verhaal kan doen.

Na lokale ontmoetingen en bijeenkomsten vond in december in Boedapest een studieweek plaats in samenwerking met de Raad van Europa met als titel "Werken aan een rechtvaardigere samenleving via actieve deelname van alle jongeren". Een bont gezelschap van 28 deelnemers uit 7 verschillende Europese landen (Frankrijk, Spanje, Groot-Brittannië, Polen, Italië, Duitsland en België met 4 deelnemers) deed mee.

Het doel van de week was om aanbevelingen te formuleren opdat alle jongeren, in het bijzonder degenen die geconfronteerd worden met armoede en uitsluiting, actief kunnen deelnemen aan de maatschappij (in verenigingen, een jeugdraad, lokale politieke,...). Wat zijn de obstakels en wat zijn mogelijke oplossingen? Een belangrijke dialoog was ook die over de mensenrechten. De conclusie was dat alle mensenrechten belangrijk zijn en dat ze juist in hun onderlinge samenhang hun volle betekenis en kracht krijgen.

Het denkproces is nog lang niet ten einde, maar één van de deelnemers zei: *"Er is nog veel nodig opdat er dingen veranderen voor jongeren, opdat er naar hen geluisterd wordt, maar het samenkomen geeft ons hoop en moed."* De studieweek is geen eindpunt, de dialoog gaat door, ook in 2013.

Jongeren speelden in 2012 ook een belangrijke rol in de Volksuniversiteiten, de organisatie van de Gezinsdag in Oostende en in de zomerweek rond 'Armoede, ecologie en duurzaamheid'. Vier studenten liepen stage bij ATD Vierde Wereld.

“Luisteren naar mensen die in de miserie zitten en van hun strijd vertrekken, dat is de boodschap van Joseph Wresinski, ook vandaag.”

Louis-Jean, militant uit Brussel.

'Joseph, de rebel' opent ogen

Film over een gevecht voor waardigheid en mensenrechten, het ontstaan van de beweging ATD Vierde Wereld en de oorsprong van 17 oktober, Werelddag van Verzet tegen Extreme Armoede. Caroline Glorion, 2011. Met o.a. Jaques Weber, Anouk Grinberg en mensen met ervaring van armoede in de hoofdrol.

Vele vertoningen in grote en kleine zalen in heel het land (25 in Vlaanderen) met zeer divers publiek maakten duidelijk dat 'Joseph, de rebel – Van wanhoop tot verzet' een bijzondere film is die mensen niet zelden diep raakt en een fundamentele dialoog over armoede vandaag in gang kan zetten tussen mensen met en zonder ervaring van armoede.

Deze rolprent van journaliste en filmmaakster Caroline Glorion ging in Vlaanderen in première op 3 februari 2012 in zaal St.-Andries in Antwerpen, waarbij we samenwerkten met verschillende groepen waar armen het woord nemen in de Scheldestad. Daarna volgden onder meer Gent, Koksijde, Willebroek, Turnhout, Brugge, Oostende en het Justitiepaleis in Brussel op 10 december, Internationale dag van de mensenrechten. Aan de tweetalige dialoog in het Justitiepaleis namen militanten deel, naast Françoise Tulkens, vice-presidente van het Europees Hof van de Mensenrechten en andere juristen.

Voorafgaand aan 17 oktober was de film op 13 oktober te zien op televisiezender Canvas.

Mensen met armoede-ervaring van nu herkennen zich in situaties en personages in de film: de strijd voor rechten en waardigheid die Joseph Wresinski, stichter van de Beweging ATD Vierde Wereld, rond 1960 op gang brengt in een daklozenkamp bij Parijs is nog steeds ook de hunne.

Zowat alle thema's waar het ook vandaag in (de bestrijding van) armoede en uitsluiting werkelijk om gaat komen onnavolgbaar in hun samenhang in beeld: plaatsing van kinderen, vooroordelen van politici en beleidsmakers, (voedsel)bedeling en toegang tot fundamentele rechten als werk, scholing, huisvesting, gezondheid, gezinsleven en cultuur. Een heuse eyeopener, zoals dat heet.

Ook verschillende (hoge)scholen ontdekten de film als een goed middel om studenten over de thema's armoede en uitsluiting te laten nadenken.

De film is verkrijgbaar via ons secretariaat met tips en aanwijzingen voor een goede voorstelling en dialoog.

De band tussen
ouders en kinderen
staat centraal.

Armoede maakt opvoeden moeilijk

“Aanvaarden dat kinderen in armoede opgroeien betekent dat je er als maatschappij voor kiest dat een potentieel aan krachten en mensen verloren gaat.” Dat zei de gerenommeerde kinderpsychiater Peter Adriaenssens tijdens een studiedag. Als we niets doen aan kinderarmoede dan is dat volgens hem een vorm van institutionele mishandeling.

In Ronse ondersteunen we een tiental gezinnen. We investeren eerst en vooral in een vertrouwensrelatie waarbij beschikbaarheid en respect sleutelwoorden zijn. Samen met die gezinnen zetten we stappen naar diverse diensten en hulpverleners zoals school, OCMW, huisvestigingsmaatschappijen, advocaten,...

Centraal staat de band tussen ouders en kinderen. We delen soms onze kennis over algemene opvoedingskaders: hoe je kind meer doen luisteren, straffen en belonen, grenzen trekken,...

Bij enkele gezinnen zijn de kinderen uit huis geplaatst. Een goede relatie tussen ouders en de kinderen is dan niet altijd zo evident. Op vraag van het gezin zijn we aanwezig als de kinderen een dag naar huis mogen komen. We waken er over om niet de ouderrol over te nemen en proberen die net te versterken. Af en toe organiseren we uitstappen en in 2012 gingen we met 3 gezinnen tijdens een verlengd weekend op vakantie. Op die kostbare momenten kan het gezin echt als ieder ander functioneren. Een tienerdochter kan aan haar moeder haar kooktalenten demonstreren, de kinderen zijn trots dat hun moeder gedurende die dagen geen druppel alcohol aanraakt.

Niet enkel de puberende kinderen gaan meer in hun ouders geloven maar ook de instelling waar de kinderen geplaatst zijn en de jeugdrechtbank kijken anders naar het gezin en ontdekken hun kracht. Het bezoekrecht kan dan b.v. uitgebreid worden. Een directeur van een instelling zei ons: “We merken sinds uw aanwezigheid heel wat positieve evoluties bij het gezin”. Wat mensen voelen in ons present zijn is dat we in hen geloven, ook als ouder. We veroordelen hen niet maar zoeken om hun gedrag te begrijpen. Dat geeft hen kracht waardoor ze zelf voor heel wat veranderingen zorgen.

Duurzaamheid is ook een kwestie van goede relaties, vonden de jongeren die meededen aan de week rond 'Armoede, ecologie en duurzaamheid'.

Een duurzame samenleving kent geen armoede

"Duurzaamheid is er wanneer de mensen respect hebben voor zichzelf, hun medemens en de natuur en zo blijvend met elkaar een toekomst opbouwen."

Dat was de gezamenlijke conclusie van de zowat 25 jongeren en jongvolwassenen uit België en Nederland na zes dagen samenwerken in juli rond 'Armoede, ecologie en duurzaamheid' op ontmoetingscentrum 't Zwervel van ATD Vierde Wereld in Wijhe (Nederland).

In juni vond de top 'Rio+20' plaats. Twintig jaar na de eerste wereldtop over milieu en ontwikkeling verzamelden wereldleiders zich opnieuw in Brazilië. Ook een delegatie van ATD Vierde Wereld nam deel. In 2009 erkenden de Verenigde Naties dat "de uitroeiing van armoede de grootste uitdaging is voor onze moderne samenleving en een noodzakelijke voorwaarde om te komen tot duurzame ontwikkeling". De vertegenwoordiging van ATD Vierde Wereld ijverde ervoor dat dit ook door de deelnemende landen zou worden erkend. Het is belangrijk dat duurzame ontwikkeling en menselijke vooruitgang verenigd worden in het kader van de mensenrechten. De armste mensen en landen worden het meest getroffen door de gevolgen van de klimaatopwarming en door de enorme prijsstijging van voedingsmiddelen en grondstoffen. ATD Vierde Wereld blijft zich inzetten om de stem van de armsten te laten doorklinken in de besluitvorming, in het bijzonder in de evaluatie van de Millenniumdoelen in 2013 en het vervolg daarop vanaf 2015.

Ook in de Volksuniversiteit van de Vierde Wereld vroegen we ons af hoe we hoe kunnen werken aan een duurzaam leefbare planeet voor alle mensen. Rond het thema 'Samen de wereld sparen' dachten we na en dialogueerden we rond 'verspilling' en de vraag wat 'duurzaamheid' eigenlijk betekent voor mensen in armoede. Een militante zei: "Lange tijd was het van: ieder voor zich. Dat zal niet meer kunnen. Mensen zullen verplicht zijn samen te werken". "Het zal moeten voor de toekomst van de jeugd", reageerde een andere deelnemer.

We hebben ieders inzet nodig. We maakten puzzelstukken met woorden die belangrijk zijn voor ons engagement: rechtvaardigheid, waardigheid, aanwezig blijven, verbondenheid, ...

Onze inzet verandert de samenleving

Je inzetten voor anderen, voor een betere wereld, dat is je buur meenemen naar een bijeenkomst. Het is partij kiezen voor iemand die belachelijk wordt gemaakt. Voor kinderen zorgen van een alleenstaande die gaat solliciteren. Een gift doen voor een project. Dagelijkse inzet haalt de media niet.

Op de nationale vormingsdag op zaterdag 23 juni in Brussel kwamen we met meer dan 90 mensen, Frans- en Nederlandstaligen, bijeen om elkaars inzet te begrijpen en elkaar zo inspiratie en moed te geven.

“Wat maakt dat je je vandaag nog steeds inzet?” of “Geef een recent voorbeeld van neen zeggen tegen ellende en uitbuiting”:

- Ik ben nu zelf vrijwilliger in een Vereniging Waar Armen het Woord Nemen, omdat ik herken wat andere mensen doormaken. Ik vind het belangrijk mensen te ontmoeten en naar hen te luisteren. Altijd opnieuw.
- Als leerkracht wil ik vooral jonge collega's gevoelig maken voor jongeren die minder kansen hebben. Ik wil hen oproepen zich open te stellen om uitsluiting tegen te gaan.
- Ik zet mij in voor mijn bejaarde moeder uit respect voor wat zij voor mij heeft gedaan. En dat doe ik echt vanuit mijn hart.
- We behoren tot een internationale beweging en dit geeft ons kracht.
- Een oproep om de boosheid van jongeren door te geven aan het beleid.
- Altijd klaar staan om met de auto te rijden voor ieder die het nodig heeft – en dit al 25 jaar.
- Ik laat aan iedereen voelen dat hij/zij veel waard is en dat tilt ons beiden omhoog.

Het was duidelijk: we hebben ieders inzet nodig. Zoals een puzzel maar af is als alle stukjes er liggen.

Wereldwijd kwamen de leden van de Internationale Beweging ATD Vierde Wereld dit jaar samen om hun ervaring van inzet in de strijd tegen armoede te delen. We bekeken samen de video over ongeziene inzet in Madagaskar, Afrika.

Filmpjes (Engels-, Frans- en Spaanstalig) waarin mensen uit de hele wereld getuigen over hun inzet vindt u op deze website: www.unheard-voices.org

Aan mensen met ervaring van armoede de middelen geven om de dialoog aan te gaan met andere mensen en met beleidsverantwoordelijken, dat is de basis van armoedebestrijding.

Dialogo werkt

'Alleen ga je sneller, maar samen kom je verder.' Met dit Afrikaans spreekwoord willen we onderlijnen dat dialoog veel tijd en inspanning vergt, maar dat het de moeite waard is.

Mevrouw Maggie De Block, Staatssecretaris voor Armoedebestrijding, werd op vrijdag 1 juni ontvangen in de lokalen van ATD Vierde Wereld (zie foto) door het Collectief van Verenigingen partners van het Algemeen Verslag over de Armoede: Front Commun des SDF, Pivot, Centrum Kauwenberg Antwerpen, Daklozen Aktie Komitee, Luttes Solidarités Travail (LST), vzw La Rochelle en ATD Vierde Wereld. Het is belangrijk dat de armsten zelf in directe dialoog kunnen gaan over alle maatschappelijke vragen, zeker ook met politiek verantwoordelijken. De Staatssecretaris erkende dit.

In Brugge is de medestandersgroep ATD Vierde Wereld actief sinds 1984. Al die jaren brachten zij bij andere organisaties en bij beleidsverantwoordelijken armoede ter sprake. De werkgroep 'Brugge Dialoogstad' zag het levenslicht in 2010 en is een samenwerkingsverband tussen mensen in armoede, hun verschillende organisaties en medewerkers van het lokaal bestuur. De brochure 'Brugge dialoogstad' is zeker ook inspirerend voor andere lokale besturen en daarom brachten we ze nog eens onder de aandacht ter gelegenheid van de gemeenteraadsverkiezingen 2012. *'Participatie is voor mensen in armoede geen gemakkelijke opgave. Te vaak hebben zij gehoord dat hun inbreng niet belangrijk is, dat zij er niet genoeg van afweten en dat er andere mensen zijn die het voor hen zullen oplossen. In veel gevallen zijn ze dichtgeklapt en hebben ze zich teruggetrokken in hun eigen leefwereld. Participatie via de dialoogmethode geeft mensen de kans om wel als volwaardige gesprekspartner beschouwd te worden.'*

Een Europese Volksuniversiteit van de Vierde Wereld is een oefening in democratie. In maart vond in Brussel de twaalfde editie plaats onder moeilijke omstandigheden vanwege de ernstige crisis in Europa. Mensen in armoede worden steeds vaker in de steek gelaten, gestigmatiseerd en gecontroleerd. Hier gingen ze in dialoog met solidaire medeburgers en Europese leidinggevenden. Het thema: 'Samen actief als burgers voor een Europa zonder armoede en uitsluiting.'

“Als grote armoede je leven is, zal je nooit vrede hebben.
Vrede begint de dag waarop je beseft dat die ander voor je,
net is als jij.”

Michel Brogniez uit Luik.

'Armoede is de ergste vorm van geweld'

(Mahatma Ghandi)

Drie jaar lang hebben leden van de beweging in 25 landen onderzocht in welke mate grote armoede een extreme vorm van voortdurend geweld is. Van in hun kindertijd worden mensen in armoede dagelijks geconfronteerd met geweld.

Het misprijzen en de onverschilligheid van anderen zijn vormen van geweld die de uitsluiting van de armsten bevestigen.

Erger nog, het negeren van de kennis van mensen in langdurige armoede- en geweldsituaties maakt dat de samenleving verder de veiligheid en zekerheden van enkelen versterkt ten koste van die van vele anderen. Dit is overal ter wereld het geval, niet alleen in gebieden en op momenten waar conflicten en rampen de bevolking teisteren, maar ook in uiterlijk meer 'vredevol' en democratisch functionerende samenlevingen, waar historisch, institutioneel en structureel geweld mensenlevens kortwieken en stukmaken.

'De stilte doorbreken' is de oproep die uit de duizenden bijdragen over geweld, vrede en armoede naar voor komt als opdracht. De stilte doorbreken over het geweld zelf, maar ook en vooral over hoe de meest kwetsbaren zich heel concreet verzetten tegen alle vormen van vernedering en discriminatie, om hun waardigheid te behouden, om de dialoog en kansen voor de toekomst open te houden.

Het verslag en een video over dit project vind je op:

<http://www.atd-quartmonde.org/-Violence-et-paix-.html> (frans)

<http://www.atd-fourthworld.org/-The-Violence-Done-To-The-Poor-.html> (engels),

<http://www.movimiento-cuartomundo.org/-La-violencia-hecha-a-los-mas-.html> (spaans).

De nieuwe internationale leiding van de Beweging ATD Vierde Wereld staat voor grote uitdagingen.

Op de foto van links naar rechts: Jean Toussaint, Jacqueline Plaisir, Diana Skelton en Isabelle Perrin.

Samenwerken over de grenzen

De Internationale Beweging ATD Vierde Wereld kreeg in 2012 een nieuwe leiding ofwel Algemene Delegatie. De Belgische volontaire Isabelle Perrin is nu Algemeen Secretaris. Zij maakte met de Amerikaanse Diana Skelton al deel uit van het vorige team en volgt de Zwitser Eugen Brand op. Nieuwe leden van de delegatie zijn de Fransman Jean Toussaint en Jacqueline Plaisir uit Guadeloupe.

Het viertal staat voor de grote uitdaging om richting en bezieling te geven aan een beweging met duizenden leden: mensen en gezinnen in armoede, medestanders en volontairs van New York tot Dakar en van Manilla tot Willebroek.

Belgische volontairs zijn actief in de hele wereld. In 2012 publiceerden we in het VierdeWereldblad interviews met Régis en Roseline De Muylder die in Port-au-Prince, Haïti wonen en werken en Guy en Vanessa Malfait-Joos die met hun gezin in Manilla, Filipijnen zijn.

Grand-Ravine was al een van de armste wijken in Port-au-Prince vóór de aardbeving van 2010. ATD Vierde Wereld is hier al vele jaren actief. De ervaring leert ons dat organisaties die geen duurzame contacten hebben met mensen ter plaatse, bijna onmogelijk de meest uitgesloten en verzwakte bevolkingsgroepen kunnen bereiken. Ook hier bleek dit het geval te zijn. Onder anderen Régis en Roseline versterkten het team in Haïti om zij aan zij met de mensen ter plaatse en vanuit hun kennis en ervaring aan de slag te gaan om hun wijk, hun levens weer mee op te bouwen.

Guy en Vanessa werken veel samen met een 80-tal gezinnen die in Manilla onder een brug wonen. Onder meer door te trachten een werkelijke dialoog op gang te brengen tussen deze mensen en de autoriteiten die hen proberen te verjagen, zonder een goed alternatief te bieden.

Afgevaardigden van onze groepen uit alle werelddelen kwamen in oktober bijeen in het Internationaal Centrum bij Parijs om zich samen te buigen over actuele uitdagingen. Deze samenkomst van militanten, medestanders en volontairs was meteen de aanzet voor het bepalen van de doelen voor 2013-2017.

Financieel overzicht ATD Vierde Wereld België 2012

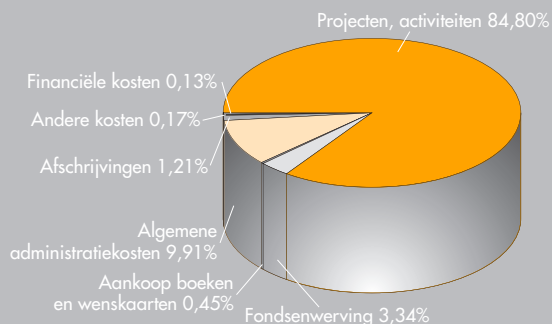
Onze rekeningen worden gecontroleerd door externe auditeurs en gecertificeerd door een erkend bedrijfsrevisor. De website van ATD Vierde Wereld en de website www.donorinfo.be geven een financieel overzicht over de verschillende jaren.

Schenkers kunnen gedetailleerde financiële informatie aanvragen.

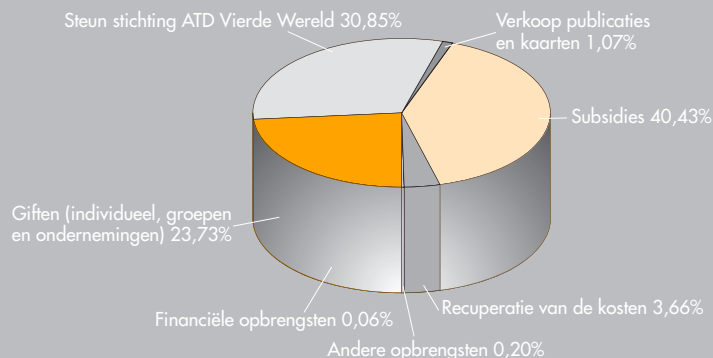
ATD Vierde Wereld België is lid van de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving (VEF) en elk van de vzw's ondertekende haar ethische code.

Totaal UITGAVEN:
1.512.537 euro

Totaal INKOMSTEN:
1.513.775 euro

Aantal* werknemers: 33 waarvan enkele vrijwilligers in het buitenland.

Aantal* schenkers: 2.687

Oplage* tijdschriften 'VierdeWereldblad' en 'Partenaire' (5 x per jaar): 20.305

* op 31 december 2012

Solidair, ethisch en transparant

Charter van de financiële ethiek

ATD Vierde Wereld wenst mee te werken aan een samenleving waarin elkeen een volwaardige plaats vindt. Vanuit de jarenlange inzet samen met mensen in grote armoede, heeft ATD Vierde Wereld bakens uitgezet voor haar werking. Sommige hiervan geven ook richting aan haar financiële ethiek, met name:

- De waardigheid van elke mens staat voorop en tevens de evenwaardigheid van allen.
- Het belang van banden te smeden tussen mensen, van het delen van kennis en de deelname van iedereen.
- De afwijzing van een samenleving gebaseerd op de dwingende macht van het geld.

Uit deze overtuiging groeide een ethiek die invloed heeft op de levenswijze van de actieve leden en vrijwillers van ATD Vierde Wereld, op de wijze van fondsenwerving en van financiering en uitgaven.

De internationale beweging stelde daartoe een charter van financiële ethiek op. De in 2011 vertaalde en voor België aangepaste tekst vindt u op onze website: www.atd-vierdewereld.be/Charter-van-de-financiele-ethiek.html.

Onze voornaamste bron van inkomsten en grootste kapitaal is de onbezoldigde inzet van de vele vrijwilligers en actieve leden.

- Onze acties berusten vooral op de inzet van mensen naast mensen.
- In mei 2012 liepen 296 sportievelingen als team van ATD Vierde Wereld in de 20 kilometer door Brussel. Zij en hun supporters sponsorden zo onze acties.
- In het najaar zorgde de jaarlijkse wenskaarten- en publicatieverkoop door talrijke vrijwilligers voor extra inkomsten en bekendmaking.

De beweging ATD Vierde Wereld is in België actief via vier VZW's:

- ATD Vierde Wereld België vzw is erkend om fiscale attesten af te leveren en staat in voor de fondsenwerving. Ze steunt hiermee acties en teams in België en elders in de wereld.
- ATD Vierde Wereld Vlaanderen vzw is erkend en gesubsidieerd als bovenlokale Vereniging waar Armen het Woord Nemen.
- ATD Quart Monde Wallonie-Bruxelles asbl is erkend en gesubsidieerd als organisatie voor permanente vorming.
- ATD Quart Monde Jeunesse Wallonie-Bruxelles asbl is erkend als jeugdvereniging.

ATD VIERDE WERELD BELGIE

Vereniging zonder winstoogmerk

www.atd-vierdewereld.be

Victor Jacobslaan 12
B – 1040 Brussel

contact@atd-vierdewereld.be
tel.: 02-647 92 25

- Opgericht door Joseph Wresinski (1917-1988)
- Lid van de Internationale Beweging ATD Vierde Wereld, NGO met raadgevende Status bij Ecosoc, Internationale Arbeidsorganisatie, Unesco, Unicef en de Raad van Europa
- Lid van het Vlaams Netwerk tegen Armoede

ATD = All Together for Dignity – Agir Tous pour la Dignité (Samen voor Waardigheid)

Voor lidmaatschap en giften op naam van ATD Vierde Wereld: IBAN: BE89 0000 7453 3685 - BIC: BPOTBEB1

Een Franstalig jaaroverzicht is ook beschikbaar.
Une version en Français est aussi disponible.

© Foto's: ATD Vierde Wereld – Tekeningen: Steven Gryspeerdt

ISBN: 9789490326098

